

Sygn. akt I ACz 95/19

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Sławomir Jamróg

Sędziowie: SSA Jerzy Bess (spr.)

SSA Marek Boniecki

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. I.

przeciwko M. I.

o rozwód

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego Krakowie z dnia 30 października 2018 roku, sygn. akt XI C 3661/17

postanawia:

uchylić punkt III postanowienia i wniosek o zabezpieczenie w zakresie roszczenia o udzielenie zabezpieczenia alimentów na rzecz małoletniego A. I. przekazać Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

SSA Jerzy Bess SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Krakowie udzielił zabezpieczenia na czas trwania niniejszego postępowania ustalając, że miejscem pobytu małoletniego dziecka stron F. I. ur. (...) jest każdorazowe miejsce pobytu pozwanej M. I.; miejscem pobytu małoletniego dziecka stron A. I. ur. (...) jest każdorazowe miejsce pobytu powódki S. I.; udzielił zabezpieczenia poprzez uregulowanie na czas trwania niniejszego postępowania kontaktów: - S. I. z małoletnim F. I. w ten sposób, że powódka będzie spotykała się z małoletnim w każdy poniedziałek i piątek, przy czym powódka będzie odbierała małoletniego z miejsca zamieszkania o godzinie 18.00 i odprowadzała do miejsca zamieszkania o godz. 20.00 oraz w I i III weekend miesiąca powódka będzie odbierała małoletniego z miejsca zamieszkania w sobotę o godz. 9.00 i odprowadzała do miejsca zamieszkania w niedzielę o godz. 19.00; - M. I. z małoletnim A. I. w ten sposób, że pozwany będzie spotykał się z małoletnim w każdy wtorek i czwartek przy czym pozwany będzie odbierał małoletniego z miejsca zamieszkania o godz. 16.00 i odprowadzał do miejsca zamieszkania o godz. 20.00 oraz w II i IV weekend każdego miesiąca, przy czym pozwany będzie zabierał małoletniego z miejsca zamieszkania w sobotę o godz. 9.00 i odprowadzał małoletniego do miejsca zamieszkania w niedzielę o godz. 19.00. W punkcie III postanowienia Sąd oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez zobowiązanie pozwanej M. I. do płacenia tytułem alimentów na rzecz małoletniego A. I. kwoty po 1.500 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10 każdego po sobie następującego miesiąca na rachunek bankowy powódki, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie zwłoki z zapłatą którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu punktu III Sąd wskazał, że powódka nie uprawdopodobniła roszczenia. Koszt utrzymania dzieci stron jest zbliżony. Również możliwości zarobkowe stron pozostają podobne. Powódka zarabia miesięcznie ok. 2.000 zł netto. Prowadzona przez pozwanego agencja nie przynosi zysków. Obecnie starszy syn F. mieszka z pozwanym, który ponosi koszty jego utrzymania i wychowania, a młodszy A. z powódką. Każda ze stron ponosi koszty utrzymania tylko jednego z synów. Skoro możliwości stron pozostają zbliżone, tak jak koszty utrzymania dzieci, Sąd uznał, że każda ze stron ponosi podobny ciężar wynikający z posiadania wspólnych dzieci.

Powódka wniosła zażalenie i zaskarżyła postanowienie w punkcie III. Orzeczeniu zarzuciła: sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, polegającą na uznaniu aktualnych możliwości zarobkowych pozwanego jak i powódki za zbliżone oraz przez stwierdzenie, iż koszt usprawiedliwionych potrzeb małoletnich synów stron nie różni się, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego i w konsekwencji prawidłowe ustalenia Sądu nakazywać winny uznanie zasądzenia od pozwanego renty alimentacyjnej w wysokości 1.500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego A. I., jako odpowiadającej z jednej strony potrzebom małoletniego, z drugiej zaś możliwościom zarobkowym pozwanego, które pozostają w znacznej dysproporcji wobec niewielkich możliwości zarobkowych powódki, co zaś doprowadziło Sąd I instancji do błędnego przekonania, iż powódka nie uprawdopodobniła istnienia roszczenia.

Wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od pozwanego M. I. na rzecz małoletniego A. I. kwoty po 1.500 zł miesięcznie z tytułu renty alimentacyjnej, płatnych z góry do dnia 10 każdego po sobie następującego miesiąca na rachunek bankowy powódki, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie skutkując uchynieniem postanowienia w zaskarżonej części wobec nierozpoznania przez Sąd I instancji istoty wniosku.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Ze względu na ich cel i treść świadczenia, prawa i obowiązki alimentacyjne mają charakter ściśle osobisty (uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 1975 r., III CZP 76/75, OSNCP 1976, nr 10, poz. 207) i są nieprzenoszalne zarówno *inter vivos*, jak i *mortis causa*. Gasną z chwilą śmierci uprawnionego lub zobowiązanego, jednakże zasądzone raty alimentacyjne, które stały się wymagalne za życia uprawnionego, wchodzą do spadku po nim (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1960 r., 1 CR 447/60, OSN 1961, nr 4, poz. 114 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1965 r., III CO 36/65, OSNCP 1966, nr 3, poz. 37). Wierzytelności alimentacyjne nie mogą być umorzone przez potrącenie (art. 505 k.c.), nie mogą być przedmiotem egzekucji (art. 831 § 1 pkt 3 k.p.c.) i zastawu (art. 327 k.c.). Uprawniony nie może zrzec się prawa do alimentacji, nawet za zapłatą jednorazowej skapitalizowanej kwoty przyszłych świadczeń, ani zbyć innej osobie zarówno samego prawa do alimentacji, jak i - zgodnie z poglądem dominującym w piśmiennictwie - wymagalnych już rat alimentacyjnych. Nie jest też dopuszczalne przejście obowiązku alimentacyjnego przez inną osobę.

Każde z dzieci oddzielnie ma prawo do otrzymania środków wychowania i utrzymania. Obowiązek alimentacyjny nie obciąża jednego rodzica względem drugiego, lecz rodzica względem dziecka. Nie można zatem odmówić jednemu z dzieci należnych mu alimentów z powołaniem się na fakt, że rodzic płaci już za utrzymanie innego dziecka. Zastosowane przez Sąd I instancji swoiste potrącenie zobowiązań alimentacyjnych jest niedopuszczalne. Prawo do otrzymania należnych środków przez A. jest niezależne od podobnego uprawnienia F..

W niniejszej sprawie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje czy usprawiedliwione potrzeby małoletniego pozostają podobne do potrzeb jego brata. Istotne jest natomiast jakie potrzeby ma małoletni A. I., ponieważ rozpoznawany wniosek dotyczył wyłącznie uprawnień A..

Ponownie rozpoznając wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego A. I. Sąd winien ustalić zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka, wysokość kosztów jego miesięcznego utrzymania i wychowania, a także stopień w jakim każde z rodziców winno partycypować w powyższych kosztach.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w postanowieniu na podstawie powołanych przepisów oraz art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Jerzy Bess SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki